

Claus Hjort Frederiksens tale ved temamødet med LO og HK

Taler

Claus Hjort Frederiksen
Beskæftigelsesminister

Dato

1. marts 2004

Sted

Århus

Tak for invitationen. Jeg er glad for, at kunne deltage i jeres temamøde om sygefravær i dag. Det er et emne, som ligger mig meget på sinde, og hvor vi har en fælles opgave. Der er nemlig nogle meget vægtige grunde til, at vi gør noget aktivt for at nedbringe sygefraværet: Al erfaring viser, at jo længere tid man er væk fra arbejdsmarkedet, desto sværere er det at komme tilbage igen. Det gælder også i forbindelse med sygdom. Både fordi de faglige kvalifikationer ikke vedligeholdes, og fordi marginalisering og manglende samvær med kolleger på arbejdspladsen kan føre til manglende selvtillid og selvværd og gå ud over den daglige trivsel i familien. Det at have et arbejde og være selvforsørgende har jo stor betydning for det enkelte menneske. Det giver frihed til at tilrettelægge sin hverdag. Og det giver trygge rammer for den tilværelse, man selv vælger for sig og sin familie. I dag er 15.000 personer syge i mere end et år. Mange kommer ikke direkte tilbage i arbejde. Lange sygefraværsperioder risikerer altså at føre til store menneskelige og sociale problemer. Men sygefraværet er i høj grad også et samfundsmæssigt problem. Det samlede sygefravær i Danmark svarer til, at ca. 140.000 fuldtidspersoner er væk fra arbejde hver eneste dag hele året rundt. Der ligger derfor en stor arbejdskraftreserve i at nedbringe sygefraværet. Og det er en reserve, som vi ikke har råd at lade være med at trække på i en tid, hvor der er flere ældre, der forlader arbejdsmarkedet end unge, der kommer ind. Med udsigt til mangel på arbejdskraft, gælder det derfor ikke blot om at få flere ind på arbejdsmarkedet. Vi skal også sikre, at de, der er på arbejdsmarkedet, bliver der. Og ser man på udgifterne til sygedagpenge, så ligger de i størrelsesordenen 10 mia. kr. En del af de penge, ville jeg meget hellere kunne bruge på bedre velfærd, som fx bedre vilkår for vores børnefamilier. Derfor har regeringen allerede for lang tid siden sat kampen mod sygefravær højt på den politiske dagsorden. Handlingsplanen med regeringens initiativer Sygefraværet varierer meget fra kommune til kommune og fra virksomhed til virksomhed og fra branche til branche. En del af variationerne kan ikke forklares med andet, end at

nogen ganske enkelt gør det bedre end andre. Der er derfor al mulig god grund til at se på, hvad der kan gøres for at nedbringe sygefraværet. Både den enkelte, virksomhederne og samfundet som helhed vil have en gevinst ved en nedbringelse af sygefraværet. I foråret holdt vi en konference om sygefravær, hvor vi fremlagde debatoplægget "Hvad gør vi ved sygefraværet?". Her præsenterede vi på baggrund af den eksisterende viden om fraværets omfang, årsager og erfaringer fra indsatsen i virksomheder og kommuner en vifte af ideer til, hvordan sygefraværet kan reduceres. På baggrund af konferencen og den efterfølgende debat præsenterede regeringen i december en handlingsplan "Det gør vi ved sygefraværet". Handlingsplanen indeholder 23 konkrete initiativer, som på forskellig vis kan være med til at nedbringe sygefraværet. For at fremme handlingsplanen og samtidig forbedre kommunernes håndtering af sager om sygefravær har vi afsat 60 mio. kr. i 2005 og 50 mio. kr. i hvert af de efterfølgende år. Derudover har vi lagt op til at øremærke 50 mio. kr. til sygefravær af de midler i satspuljen, som de kommunale koordinationsudvalg har at arbejde med. De bærende principper i handlingsplanen er:

- At en lille tilknytning til arbejdsmarkedet er bedre end ingen
- Og "Noget for noget" En lille tilknytning til arbejdsmarkedet er bedre end ingen

Alle, der kan og vil arbejde, skal have en chance for at gøre det. Vi skal væk fra den holdning, at enten er man syg og helt væk fra jobbet, eller også er man rask og på arbejde. Der findes mellemløsninger. Ingen må tabes på gulvet. Vi skal forebygge, at mennesker marginaliseres. Derfor skal vi fastholde medarbejdere længst muligt på arbejdsmarkedet. Flere af forslagene i handlingsplanen hjælper den sygemeldte med at fastholde kontakten med arbejdspladsen. Lad mig give tre eksempler:

- For det første er vi i gang med at udvikle nogle bedre lægeerklæringer, der forholder sig til, hvad den sygemeldte kan og ikke kun til, hvad den sygemeldte ikke kan. Det giver mulighed for, at den sygemeldte kan vende gradvist tilbage til arbejdspladsen.
- For det andet skal vi have en ny praksis for visitation og opfølgning i kommunerne. Fokus skal være på de sager, hvor der er en risiko for, at den sygemeldte mister kontakten med arbejdsmarkedet.
- Og endelig for det tredje, så nedsættes den statslige refusion fra 50 til 35% i sygedagpengesager, der varer i mere end et halvt år. Det skulle gerne tilskynde kommunerne til at intensivere opfølgingsarbejdet. Noget for noget Vi skal belønne de virksomheder og kommuner, der gør en indsats for at nedbringe sygefraværet. Det kan være kommuner, der sætter ind med en tidlig indsats i forhold til de syge. Det kan være virksomheder, der har en fast procedure for at afholde sygefraværssamtaler og har integreret sygefravær i arbejdet med virksomhedens arbejdsmiljø. De skal præmieres på den ene eller anden måde. Omvendt skal

hammeren falde over for de virksomheder og kommuner, der har en uhensigtsmæssig adfærd. Noget for noget er det bærende princip i den ny ramme for lokale partnerskabsaftaler mellem virksomheder og kommuner, som vi lægger op til. De virksomheder, der gør en særlig indsats for at nedbringe sygefraværet - det være sig alt lige fra at have en sygefraværspolitik til at virksomheden afholder kurser for medarbejderne om forebyggelse af sygefravær - opnår en række særlige privilegier. De kan bestå i, at virksomheden får tildelt en fast kontaktperson i kommunen, som hjælper med at håndtere virksomhedens arbejde med sygefravær. Eller de kan få tilskud til rådgivning om forebyggelse af sygefravær. Noget for noget er også det bærende element i de justeringer af sygedagpengeforsikringsordningen, som var en del af aftalen om finansloven for 2004. Vi ved nemlig, at virksomheder, der arbejder akti vt med at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø ofte har et lavere sygefravær end virksomheder, der ikke sætter arbejdsmiljø og arbejdsklima i fokus. Derfor vil virksomhederne, der har styr på sygefraværet, fremover komme til at spare penge, fordi præmien til sygedagpengeforsikringen sættes ned. Har virksomhederne derimod et højt sygefravær, så koster det, fordi de selv skal betale for den første sygedag. Om virksomhederne får merudgifter eller ej afhænger helt af, om de har ordentligt fat i fraværet. Det skulle gerne føre til, at virksomhederne begynder at se på deres fravær. Inddragelse af sygefravær i arbejdsmiljøarbejdet Sammenhængen mellem et godt psykisk arbejdsmiljø og lavt sygefravær er også baggrunden for at arbejdet med at nedbringe sygefraværet kommer til at indgå i arbejdsmiljøarbejdet. Det sker helt konkret ved, at sygefraværet inddrages som fokusområde i de arbejdspladsvurderinger, som virksomhederne i forvejen har pligt til at udarbejde. Virksomhederne vil ikke blive pålagt en bestemt metode til, hvordan de skal indrage sygefravær i APV -arbejdet. Det kan den enkelte virksomhed selv fastlægge. Men kravet vil være, at virksomheden rent faktisk foretager en vurdering af, om sygefraværet hænger sammen med arbejdsmiljøet - og i så fald sikrer gennemførelse af de nødvendige foranstaltninger. På den måde kan inddragelse af sygefraværet i APV højne kvaliteten i APV -arbejdet og styrke det forebyggende arbejdsmiljøarbejde. Samtidig skal Arbejdstilsynet i forbindelse med vurderingen af virksomhedensOg endelig skal der som et led i arbejdsmiljøreformen gennemføres en evaluering af parternes arbejdsmiljøindsats. Når resultatet foreligger, skal der tages endelig stilling til, hvordan parterne bedst kan inddrages i sygefraværsindsatsen.arbejdsmiljø også se på, om virksomheden har en sygefraværspolitik.Herudover skal den obligatoriske arbejdsmiljøuddannelse ændres, så viden om at forebygge sygefravær kan indgå.Arbejdsmarkedets parters rolleI den forbindelse vil jeg

gerne erindre om, at skal vi have nedbragt sygefraværet - og det skal vi - så fordrer det i høj grad en fælles indsats med deltagelse fra såvel politisk hold som fra arbejdsmarkedets parter. Arbejdsmarkedets parter har et stort ansvar for at medvirke til at opgaven med at få nedbragt sygefraværet ikke blot bliver et politisk projekt, men et projekt, der bidder sig fast ude på de danske arbejdspladser. Og det er også derfor, at arbejdsmarkedets parter deltager i arbejdet i de 5 udvalg, som vi nedsatte i forlængelse af handlingsplanens offentliggørelse. Arbejdsgrupperne skal se på de dele af handlingsplanen, der kræver en nærmere behandling og partsinddragelse. Det drejer sig blandt andet om områder som:

- Den nye ramme for lokale partnerskabsaftaler.
- En forbedret visitations- og opfølgings modeller i kommunerne i sygedagpengesager.
- Og forbedrede lægeerklæringer som led i arbejdsfastholdelse af sygemeldte.

Arbejdsgrupperne, har påbegyndt deres arbejde, og det er planen, at de første afrapporteringer sker allerede til april, og at de sidste ligger klar sidst på året. I den forbindelse glæder jeg mig også over, at HK, Aarhus har taget initiativ til at få kortlagt omfanget af stress og udbrændthed blandt medlemmerne og på den baggrund iværksætte en målrettet indsats med gode råd til medlemmerne, der kan være med til at forbedre deres psykiske arbejdsmiljø. Forskning i psykiske arbejdsmiljø og forebyggelse af udstødning og sygefravær er nogle af de områder, som Arbejdsmiljøforskningsfonden, som regeringen nedsatte sidste år, har valgt at støtte med 25 mio. kroner ud af fondens i alt 159 mio. kr. Uddelingen af de 25 millioner er med til at forstærke forskningsindsatsen på området og kan medvirke til at afklare arbejdsmiljøets betydning for sygefraværet og for, hvordan der kan forebygges. Fonden fortsætter i 2004 med at uddele midler til forsknings aktiviteter inden for 6 andre temaer, hvoraf jeg blandt andet vil nævne:

- Strategier til bekæmpelse af alvorlige ulykker
- og Virkemidler i arbejdsmiljøet
- samt Udredning om arbejdsmiljøarbejdet i mindre og mellemstore virksomheder

Som I kan se, har vi sat ind på flere områder for at få nedbragt sygefraværet. Og jeg ser frem til at vi i løbet af i år vil kunne understøtte indsatsen med blandt andet:

- lokale initiativer
- forskning
- forslag til ny lovgivning
- og frivillige partnerskabs aftaler.

Tak for ordet.

Tags

Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/beskaeftigelsesministerens-tale-fokus-paa-sygefravaer>